

Täysistunto

Tiistai 15.11.2022 klo 13.59—16.04

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi henkilöstörahastolain ja tuloverolain 65 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 265/2022 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.

Tässäkin lähetekeskusteluun varataan ensi vaiheessa enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja. — Ministeri Haatainen, olkaa hyvä.

Keskustelu

15.04 Työministeri Tuula Haatainen (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituksen tavoitteena on ollut tukea kasvua löytämällä keinoja vahvistaa ja monipuolistaa sekä tasa-arvoistaa suomalaista omistajuutta. Tämän saavuttamiseksi on tunnistettu joukko lyhyen ja pidemmän aikavälin toimenpiteitä, joista yksi oli ulottaa mahdollisuus perustaa henkilöstörahasto nykyistä pienemmille työpaikoille.

Henkilöstörahasto on henkilöstön omistama ja hallitsema rahasto, joka hallinnoi yrityksen sille suorittamia tulos- ja voittopalkkioita ja muita henkilöstörahastolain mukaisia varoja. Henkilöstörahastoihin kuuluvat kaikki yrityksen työntekijät. Niiden varat on sijoitettava varmalla ja tuottoisalla tavalla. Henkilöstö voi sijoittaa rahoja myös siihen yritykseen tai konserniin, jossa henkilöstö työskentelee.

Henkilöstörahastot mahdollistavat koko henkilöstön palkitsemisen yrityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Niiden avulla voidaankin parantaa yrityksen ja viraston tai kunnan tuottavuutta ja kilpailukykyä. Ne myös sitouttavat työntekijöitä yrityksen toimintaan.

Arvoisa puhemies! Henkilöstörahastot ovat tärkeitä suomalaisen omistajuuden tasa-arvoistamiselle. Tämän esityksen myötä henkilöstörahaston voisi perustaa entistä pienemmissä yrityksissä. Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että henkilöstörahasto voitaisiin perustaa, jos yrityksen tai sen tulosityksikön työsuhteessa olevien henkilöiden määrä olisi säännöllisesti vähintään viisi ja liikevaihto tai sitä vastaava tuotto olisi rahastoa perustettaessa 100 000 euroa. Nykyisin henkilöstömäärää koskeva vaatimus on kymmenen työntekijää ja liikevaihtoa koskeva vaatimus on 200 000 euroa. Tämä on arvokas mahdollisuus entistä useammalle yritykselle sitouttaa ja palkita työntekijöitään.

Henkilöstörahaston voisi jatkossa perustaa myös, vaikka yrityksen henkilöstön määrä tai liikevaihto ei aluksi täyttäisikään vaatimuksia. Tämä koskisi tilanteita, joissa olosuhteisiin nähden voidaan pitää ilmeisenä, että vaatimukset tulevat täyttymään henkilöstörahas-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 123/2022 vp

ton kolmen ensimmäisen täyden tilikauden aikana. Poikkeus koskisi vain edeltävän vuoden aikana perustettuja uusia yrityksiä.

Lisäksi lakiin ehdotetaan muitakin uusia muutoksia, jotta se olisi paremmin sovellettavissa myös pienillä työpaikoilla. Muutokset liittyisivät ennen kaikkea henkilöstörahaston hallintoa koskeviin vaatimuksiin, jotka nykyisellään voisivat pienissä henkilöstörahastoissa olla epätarkoituksenmukaisia.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että kahden tai useamman yrityksen yhteyteen voisi perustaa yhteisen henkilöstörahaston edellyttäen, että yrityksillä on keskenään sellainen taloudellinen tai toiminnallinen yhteys, että järjestelyä voidaan pitää henkilöstörahaston hoitamisen ja henkilöstörahaston jäsenten kannalta tarkoituksenmukaisena.

Samalla esityksessä ehdotetaan muutoksia, joille on koettu henkilöstörahastokäytännössä olevan tarvetta. Etupäässä tarkoituksena on tältä osin selkeyttää nykyistä oikeustilaa sekä muutoinkin toteuttaa säädöshuollon kannalta tarpeelliset muutokset lakiin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1. päivänä huhtikuuta 2023. — Kiitos.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan.